

COMMISSIE BESTUUR, ORGANISATIE EN BEDRIJFSVOERING

Delft, 30 januari 2018

AAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN DELFLAND

Advies van de commissie Bestuur, Organisatie en Bedrijfsvoering, tevens **conceptverslag** van de vergadering op 30 januari 2018 over de aan haar voorgelegde voorstellen van het college van dijkgraaf en hoogheemraden, ter behandeling in de Verenigde Vergadering van 15 februari 2018.

Aanwezig:

dhr. mr. M.A.P. van Haersma Buma	dijkgraaf, voorzitter
dhr. drs. M. Smits	hoogheemraad
mevr. mr. A.J. Buisman	secretaris
dhr. ir. L.P.I.M. Hombergen	PvdA
dhr. ir. F.L.J. van Kasteren	AWP Delfland
dhr. J. de Nooy	AWP Delfland
dhr. P.J. van Adrichem	VVD
mevr. mr. Th. Eekhout	VVD
mevr. N.J. Dijkshoorn-van Dijk	Ongebouwd
mevr. M.D.M. Ammerlaan-Romeyn	Ongebouwd
dhr. mr. P. van den Berg	Bedrijfsgebouwd
dhr. mr. Y. Lont	ChristenUnie-SGP
dhr. drs. L.W. Nanninga	Water Natuurlijk
dhr. ir. J.B. Simon	Partij voor de Dieren
dhr. mr. S.F. Fekkes	50PLUS
mevr. drs. M.E.H. Koop	CDA
dhr. J.G.M. Schouffoer	Natuur (tot 11.00 uur)
mevr. J. Govers	Natuurterreinen
mevr. drs. M.J. Hilders	Integer Liberaal

Afwezig:

dhr. N. Boedhoe	PvdA
dhr. ir. C.L.C. van Kretschmar	Bedrijfsgebouwd
mevr. drs. W.H. de Zoete	ChristenUnie-SGP
dhr. C. Kuijvenhoven	CDA
mevr. ir. E.V.B.M. Alferink	PvdA

Voorts is aanwezig:

mevr. drs. H. Fobler	agendapunt 04.B.01
dhr. drs. B. de Haan	agendapunt 04.B.02
dhr. drs. T.R.J. Janssen	agendapunt 04.B.03
dhr. C. van der Valk	agendapunt 04.B.04
dhr. drs. W. Esveld	agendapunt 04.B.05
dhr. R. van der Helm	agendapunt 04.B.05

1. Opening, vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering om 9.00 uur.

De agenda

De heren Hombergen en Nanninga willen iets opmerken bij agendapunten 5.01 en 5.03. Met deze wijzigingen wordt de agenda vastgesteld.

2. Vaststellen notulen van de vergaderingen van 28 november 2017, inclusief toezeggingenlijst

Naar aanleiding van:

De heer Nanninga vraagt wanneer de afrekening van de renovatie van het Gemeenlandshuis gaat plaatsvinden en of het klopt dat de afronding op 98% zit.

De voorzitter antwoordt dat de afronding van de laatste details over januari heen liep, waardoor ook de afrekening met de aannemer naar 2018 ging. De feitelijke afrekening van de verbouwing komt in de jaarrekening van 2018. Naar verwachting vindt donderdag het laatste gesprek met de aannemers plaats. De gecontracteerde werkzaamheden zijn zo goed als afgerond. Parallel aan de jaarrekening van 2017 zal aan de VV een overzicht van de kosten worden meegestuurd.

De heer Hombergen vraagt of er al voortgang zit in de informatie over het gebouw aan medewerkers en bezoekers.

De voorzitter antwoordt dat dit onderwerp is blijven liggen. Er valt niet voor de zomer een voorstel te verwachten. Het hoofd communicatie vertrekt per 1 februari. De zomer is al dichtbij. De heer Hombergen maant tot meer speed. Het is een mooi pand dat ook voor bezoekers goed te gebruiken is. Dit werd gezien als een meerwaarde en het is jammer als dit aspect op de lange baan wordt geschoven.

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

Toezeggingenlijst

De toezeggingenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen

Hoogheemraad Smits meldt dat de grondsanering bij gemaal Nootdorp is afgerond en dat het gemaal binnenkort de verkoop in gaat.

a. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

Hoogheemraad Smits vertelt over de recente vergadering van Aquon, waarbij is afgesproken dat er ultimo dit jaar een definitief besluit volgt over één locatie. Naar verwachting wordt het Tiel. Roelof Bleker gaat aftreden als voorzitter van deze gemeenschappelijke regeling. Er moet worden gezocht naar een nieuwe voorzitter.

b. Terugkoppeling Unie commissies

Er wordt niets teruggekoppeld vanuit de Unie commissies

4. B. Bespreekstukken

01. Reglement van Orde VV

Eerste termijn

Mevrouw Koop maakt haar complimenten voor het feit dat dit huzarenstuk hier eindelijk voorligt. Het zou goed zijn om op een zeker moment het reglement te monitoren. Ze is benieuwd naar het advies van de rekeningcommissie. Aandachtspunten zijn om te beginnen: de grammaticale juistheid ('hij' en 'zij') en de bepaling in artikel 5.4 dat de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter uit en door het college worden benoemd. Bij de commissie SWW werkt het goed als degene die niet het woord voert, de commissie voorziet en omgekeerd. Spreekster zou willen kijken of er VV-leden zijn die eventueel de commissie willen voorzitten. Dit strookt niet geheel met de strekking van de tekst dat het een externe voorzitter is. Dat zou volgens de definitie iemand buiten het huis zijn. Het ontslag van een hoogheemraad kan niet altijd tijdig worden aangekondigd. Artikel 5.25 over geluid- en beeldregistraties is een

wat verouderde weergave. Er wordt door VV-leden veel getwitterd en de tekst zou beter kunnen zijn dat beeld- en geluidsregistraties mogen, tenzij uitdrukkelijk vooraf gecommuniceerd.

De heer Nanninga ziet meteen op pagina 1 inhoudelijke wijzigingen, terwijl beloofd was dat hier geen sprake van zou zijn. Verder stelt het college voor om inhoudelijke punten later te bespreken. Spreker had gehoopt dat de inhoudelijke punten er inmiddels wel goed in verwerkt zouden zijn. Een wens was altijd dat de voorzitter van de commissie iemand anders kan zijn dan het dagelijks bestuur. Ook spreker vindt dat er moderner omgegaan kan worden met mediagebruik. Zijn fractie heeft gaandeweg een twintigtal wijzigingsvoorstellen ingediend en kan niet duidelijk zien wat daarvan terecht is gekomen.

De heer De Nooy heeft diverse vragen aar de griffie gestuurd betreffende de artikelen 3.2, 4.24, 4.2.1 en 4.4.2. Deze zijn ook in de werkgroep Monisme aan de orde geweest. De reactie die hij terug ontving, was voldoende. Spreker vindt het reglement redelijk in orde.

Mevrouw Dijkshoorn voelt zich wat op het verkeerde been gezet doordat er wordt gesteld dat de wijzigingen in het voorstel van technische aard zijn en niet inhoudelijk. Ze heeft daarom niet zo inhoudelijk gekeken naar de tekst. Ze heeft wel een aantal vragen bij het eerste stuk. Zo wordt van de rekeningcommissie gezegd dat de hoogheemraden geen deel kunnen nemen aan de rekeningcommissie, maar er staat vervolgens dat D&H wordt betrokken, maar daar mist een hele zin. Het voorstel van de werkgroep monisme: hoever staat het hiermee? Is het voorliggende in overeenstemming met de ideeën van de werkgroep Monisme? Verder staat er dat een fractie drie plaatsvervangers kan benoemen. Het aantal plaatsvervangers is behoorlijk toegenomen, terwijl ooit het streven was dat er enkel een plaatsvervanger kon komen als het vaste lid echt niet kan. Dit is een aandachtspunt voor de volgende coalitieperiode.

De heer Lont is het in grote lijnen eens met de voorstellen. Bij artikel 4.39 gaat het over informatieve vergaderingen met besloten gedeelten. Het zou goed zijn om in het vierde lid van dat artikel ook de geheimhouding te duiden. In artikel 6.2 over de geloofsbriefcommissie wordt geen koppeling met de wet gemaakt, het zou goed zijn om daar te duiden om wat voor onderzoeken het gaat. Spreker is het ermee eens om te onderzoeken hoe het zit met leden die een commissie voorzitten. De gedragscode zou op grond van artikel 33 van de Waterschapswet vastgesteld moeten worden, maar deze hangt nog een beetje. Hij vraagt of al duidelijk is wanneer deze wel wordt vastgesteld. De voorzitter meldt dat deze al wel is vastgesteld.

Mevrouw Eekhout heeft bij dit voorstel nog veel tekstuele en inhoudelijke opmerkingen over de artikelen en begrippenaanduiding die verhelderd moeten worden. Eerder heeft ze slechts drie dagen de tijd gehad om input aan te leveren voor de werkgroep Monisme. In die korte tijd kon zij dat niet voor elkaar krijgen. Ze kan niet al haar punten hier bespreken en verzoekt daarom om dit als een eerste lezing in BOB te beschouwen en kanttekeningen in te nemen en het hier in BOB in tweede lezing terug te leggen voor het naar de VV gaat. Om te beginnen wordt gesteld dat het hier slechts om technische wijzigingen en synchroniseren zou gaan. Ze begrijpt deze knip tussen technisch en inhoudelijk niet goed. Er is nu geen termijn gesteld voor levering van stukken voor commissies en VV. Dat zou wel moeten. Er zijn bovendien een aantal dingen echt anders dan in vorige regelingen. Het lijkt erop dat er de afgelopen jaren is afgeweken van het reglement en dat die afwijkingen nu worden verwerkt in het reglement. Dat is de wereld op zijn kop. Doe het gewoon zoals in het huidige reglement staat en ga er dan werkende weg aanpassingen aan doen. Het reglement is niet alleen een intern stuk, het laat ook aan burgers zien hoe het waterschap werkt. Om die reden snapt ze niet dat wordt gesteld dat het reglement wel zonder een toelichting kan. Als er reden is tot interpretatievraagstukken, is een toelichting nodig, juist in reglementen. Burgers kunnen immers niet zomaar de dijkgraaf bellen met vragen. De beoordeling door de werkgroep Monisme: daar is de VVD niet meer in meegegaan gezien de korte verwerkingstijd. Ze heeft er bezwaar tegen dat er in een formeel stuk naar deze werkgroep wordt verwezen, want deze werkgroep heeft geen formele status. Het is een soort klankbordgroep, waar expliciet wordt afgesproken dat mensen er op persoonlijke titel zitten en dat het besprokene niet preludeerend is. Dan moet je hier ook niet in formele stukken naar verwijzen. De werkgroep is overigens opgericht uit ongenoegen over de communicatie tussen het college en de VV, met name op

het punt van de gemeenschappelijke regelingen. Dat gaat over politiek-bestuurlijke omgangsvormen, niet over interne reglementen die gewoon hier in BOB thuishoren. Dat er in het stuk verwezen wordt naar de gedragscode, terwijl er op de gedragscode zelf pas in een later stadium terug wordt gekomen, is de verkeerde volgorde. Wat versta je bijvoorbeeld onder digitaal? E-mailen? Whatsappen met de dijkgraaf? En hoe doe je de ondersteuning van moties? Ten aanzien van de rekeningcommissie klopt een aantal dingen gewoon niet. Het voorzitterschap van de commissies zou eigenlijk gewoon in een ander gremium moeten. Monisme betekent dat het college voorzitter is. Het heeft de schijn van het institutionaliseren van wantrouwen als je stelt dat ook commissieleden dat moeten kunnen doen. Houd dit zo helder mogelijk. De aansluiting met begrippen als beslotenheid en geheimhouding klopt hier en daar niet. Bij geheimhouden wordt wel steeds het opleggen, maar bijna nergens het opheffen ervan genoemd. Ook het laatste vraagt een expliciet besluit. Verder is onduidelijk of de plaatsvervangend commissieleden ook door de commissie geloofsbrieven worden bekeken. Als dat zo is, moet dat erin staan. De commissie geloofsbrieven zou nu volgens de tekst worden betrokken bij de benoeming van hoogheemraden. Dit is onduidelijk, want ze zijn al toegelaten tot de VV. Een extra toetsing van de integriteit is aan de dijkgraaf. In de tekst staat letterlijk dat op de code later wordt teruggekomen. De geloofsbrievencommissie is een landelijke wettelijke regeling waar je lokaal niets aan kunt invullen. Je zou ook naar de landelijke toetsing moeten verwijzen en ook daar is een toelichting voor nodig. Verder bevreemdt het spreekster dat de agendacommissie ineens niet meer de agenda vaststelt. De dijkgraaf doet dat nu, horende de agendacommissie. Hier is spreekster niet blij mee. Het ondersteunen van moties en initiatieven moet door twee leden gebeuren, maar hoe die ondersteuning plaats moet vinden staat niet in het reglement zelf. Artikel 4.30 meldt dat een VV-lid kan klagen als hij niet tevreden is over ambtelijke bijstand. Er staat echter niet bij wat er moet gebeuren als die bijstand geweigerd wordt. In artikel 4.32, schriftelijke stemming, staat dat de dijkgraaf het stembureau benoemt, maar wederom niet hoe dat gebeurt. Vertrouwelijkheid is een onderwerp waarbij de aansluiting niet goed loopt. Daarover wil ze graag voor een tweede lezing een werkbespreking. Zoals het er nu staat, klopt het niet. Verder zijn er volgens dit reglement geen vaste commissies meer en wordt vastgesteld dat zittende leden kunnen blijven zitten. De geloofsbrievencommissie was een ad-hoccommissie, deze bestaat niet meer bij ingang van dit reglement en de bezetting zal conform het nieuwe reglement worden geregeld. Als je het voorzittersreglement wilt regelen, moet dat wel snel gebeuren. Het is namelijk in het openbaar bestuur slecht als je van elkaar niet weet wat je wel en niet op welke plaats mag zeggen.

De heer Simon pleit voor een democratisch gehalte van vergaderingen en vindt het kiezen van een voorzitter buiten het college wel gunstig. Hetzelfde geldt voor toegankelijkheid van vergaderingen voor iedereen. Hij vindt het jammer dat de werkgroep Monisme niet heeft gekeken naar het tijdstippen van vergaderingen, zodat het publiek meer geneigd is om ze bij te wonen. In het stuk over de waarnemend griffier staat dat een ambtenaar die het college ondersteunt, als vervanger wordt aangewezen. Dit vindt hij vreemd.

De heer Schouffoer vindt dat de behandeling van dit reglement van orde ook wel tot in het najaar kan worden uitgesteld, zodat gelijktijdig ook de discussie over de inhoud kan worden gevoerd. Hij stelt voor om het stuk niet de komende VV vast te stellen, maar wel kennis te nemen van de ideeën die in de VV leven. Dan kan het nieuwe reglement in het najaar worden vastgesteld. Spreker zou het goed vinden om mogelijk te maken dat een VV-lid voorzitter kan zijn van een commissievergadering. Dat moet de werkgroep Monisme toch aanspreken. Je kunt het dan ook hebben over andere onderwerpen dan de voorzittende collegeleden.

Mevrouw Eekhout vraagt per interruptie of daar dan niet bij hoort dat die voorzitter dan ook in overleg met het college de agenda maakt.

De heer Schouffoer heeft er geen bezwaar tegen als zou worden begonnen met een puur technisch voorzitterschap en dat het college gewoon nog de agenda bepaalt. De VV kan ook gewoon dingen agenderen. Je moet de VV-leden die het voorzitterschap op zich willen nemen dan wel goed faciliteren. Een voordeel kan zijn dat een VV-lid bepaalde punten minder lang zal bespreken omdat hij er geen bedoeling mee heeft om een stuk erdoor te krijgen. In de tekst staat geregeld 'dijkgraaf' waar eigenlijk 'voorzitter van de vergadering' zou moeten staan. Zorg voor redactie op dit soort formuleringen, want soms is de voorzitter iemand

anders. De samenstelling van de commissie van de geloofsbrieven zou beter per zaak vastgesteld kunnen worden. Dat zou kunnen op vergelijkbare wijze als het instellen van een stemcommissie. Dat kan heel prettig werken en veel problemen oplossen. Dit ter overweging.

De heer Nanninga vraagt per interruptie aan de heer Schouffoer wat het juiste voorstel is ten aanzien van het commissievoorzitterschap.

De heer Schouffoer denkt dat de agenda voor de commissie op dezelfde wijze kan worden vastgesteld als nu gebeurt. Als er wordt overgegaan tot een voorzitter vanuit de commissie, moet de voorbereiding van de vergadering wel degelijk zijn, met behulp van de griffier en de secretaris van de vergadering. Commissieleden en collegeleden kunnen altijd agendavoorstellen doen.

De heer Van den Berg vindt het in de basis goed om verschillende reglementen samen te brengen en zo de samenhang te vergroten. Ook vindt hij het goed dat er een actualiseringsslag plaatsvindt in het reglement van orde, omdat de feitelijke werkwijze er momenteel niet altijd mee overeenkomt. Hij vindt het geen probleem om later verder te discussiëren over bepaalde inhoudelijke onderwerpen en nu de technische kant vast te stellen. Procedureel-inhoudelijk merkt hij over de rekeningcommissie op dat deze hier morgen over vergadert. Zij zou zelf een oordeel moeten vormen hierover. Graag een procedurele toelichting daarover. Dan over de commissie voor de geloofsbrieven: de samenstelling wordt volgens dit reglement gewijzigd van oudste en jongste lid naar bepaling door middel van loting, maar in de tekst van artikel 6.2 wordt dit niet expliciet geregeld. Er staat enkel dat de commissie door de VV wordt samengesteld. De toelichting en het artikel stroken dus niet met elkaar. De rol die de commissie voor de geloofsbrieven bij de benoeming van hoogheemraden heeft, is ook een punt apart. Enerzijds zegt het stuk daarover dat de gedragscode later aan de orde komt, tegelijkertijd staat in dit reglement dat er een gesprek plaatsvindt tussen die commissie voor de geloofsbrieven en de hoogheemraden. Dat lijkt spreker ongewenst voorsorteren op een inhoudelijke discussie. Spreker zit zelf in de werkgroep Monisme en weet dat dit ook niet op deze manier is besproken. Hij adviseert dit onderwerp helemaal uit het reglement te halen en er op een later moment over te discussiëren.

Mevrouw Eekhout merkt per interruptie op dat de heer Van den Berg er hiermee van uitgaat dat verschillende overheden zelf de rol en bevoegdheden van de commissie voor de geloofsbrieven kunnen bepalen. Dat is niet zo omdat er wettelijke regels voor zijn.

De heer Van den Berg is het hier niet helemaal mee eens. De wet geeft inderdaad een duidelijke rol aan de commissie voor de geloofsbrieven bij de benoeming van VV-leden. Verder is het aan de VV om te bepalen op wat voor manier naleving van de gedragscode gaat plaatsvinden. De discussie hierover zou beter op een later moment gevoerd kunnen worden om een beleidsarm reglement van orde niet te belasten met dergelijke discussies.

De heer Schouffoer merkt per interruptie op dat bij andere waterschappen een stevige rol is weggelegd voor de dijkgraaf bij de benoeming van de leden van de commissie voor de geloofsbrieven.

De heer Van den Berg vervolgt dat een VV-lid als voorzitter van de commissie een wenselijke ontwikkeling is, tenminste om die mogelijkheid te creëren. Het hoeft niet meteen een standaardregeling te worden.

De heer Hombbergen had begrepen dat er enkel wat stroomlijning zou plaatsvinden, maar er zijn toch een aantal, zelfs onrustbarende wijzigingen in het stuk te observeren. Er is een aantal wensen van de VV niet gehonoreerd, waaronder de mogelijkheid om een VV-lid als commissievoorzitter te benoemen. Deze mogelijkheid voor een technisch voorzitterschap is wenselijk. Zorgelijk is de positie van de geloofsbrievencommissie. Hij ziet niet terug dat de commissie kijkt of een VV-lid aan de vereisten voldoet. De geloofsbrievencommissie kan kennelijk ook tussentijds een rol hebben. Kennelijk kan een hoogheemraad ook van buiten komen, zonder VV-lid te zijn. De geloofsbrievencommissie zou volgens het voorliggende reglement dan enkel een gesprek met die hoogheemraad hebben. Dat is wat mager. Verder is het een behoorlijke principiële wijziging dat het hele reglement van orde van de rekeningcommissie hierin is opgenomen. De notulen van de vergadering worden bij de

volgende vergadering vastgesteld. Bij gemeenten worden de notulen van tevoren ook nog bekeken door de voorzitter van de vergadering. Als dat niet zo is, moet dat duidelijk staan in het reglement van orde, evenals wanneer ze rechtstreeks hier ter tafel komen zonder extra check door de voorzitter. Al met al is er nog alle reden om dit als eerste lezing te beschouwen en meer tijd te nemen om echt een goed reglement van orde vast te stellen in het najaar.

Mevrouw Hilders heeft er begrip voor dat het onderwerp geheimhouding voor het moment buiten het reglement wordt gehouden, maar vindt het wel nuttig om de teksten over dit onderwerp over hoe geheimhouding wordt opgelegd en opgeheven, wel voor de VV te ontsluiten. Spreekster informeert wanneer de VV de uitwerking van de gedragscode voor de integriteit kan verwachten. In artikel 3.2 staat dat de benoeming van hoogheemraden plaatsvindt met inachtneming van de code integriteit, maar niet door wie die toetsing plaatsvindt. De geloofsbrievencommissie zou voor de hand liggen, maar deze zou niet gaan over integriteit, enkel over onverenigbaarheid van functies. Ze steunt de oproep om de discussie over de geloofsbrievencommissie in samenhang te voeren. Artikel 4.9 zou ook moeten gaan over de doorzendplicht van verkeerd geadresseerde stukken, wat regelmatig voorkomt bij gemeenschappelijke regelingen. In artikelen 4.11 en 4.19 is sprake van een rapporteur van de commissie: ze is benieuwd of Delfland de methode Duisenberg zou kunnen toepassen. Bij artikel 4.22 zag ze dat 'motie' door 'amendement' zou moeten worden vervangen. In 4.29 staat dat de vertegenwoordiger recht heeft om verslag te doen over een gemeenschappelijke regeling aan de VV. Hier zou iets bij moeten staan over het recht van de VV om over beleidswijzigingen bij gemeenschappelijke regelingen geïnformeerd te worden.

De heer Fekkes heeft waardering voor de opstellers. Op pagina 8 gaat dat het over het reglement van bestuur, terwijl dit verder niet terugkomt. Het is beter dit dan te schrappen. Hij stelt voor om mogelijk te maken dat een lid van de rekeningcommissie kan opstappen.

Beantwoording

De voorzitter schetst de historie. Het is een langlopende zaak geweest in de werkgroep Monisme. Er moest vaart gemaakt worden. Gaandeweg zijn er wijzigingen in de processen doorgevoerd die niet in het reglement stonden. Dat is opgepakt. Een tijd geleden is aan VV-leden de mogelijkheid geboden om te reageren. Met de werkgroep Monisme en alle leden is overlegd hoe dit proces zou moeten verlopen. Na vaststelling van het reglement kunnen op de portalen links worden geplaatst naar relevante wetsartikelen. De vraag is altijd hoe helder een artikel is. Er is voor gekozen niet te veel interpretatie toe te passen. Het openbaar bestuur evolueert altijd binnen de context van de democratie. Het is dan ook geen in beton gegoten reglement. In onderhandelingen over de coalitievorming wordt onder andere gesproken over de vervangende leden en voorzitters in de commissies. Als leden wijzigingen wensen, hoort het college dat graag. Dat vraagt dan wel discussie over hoe dat procesmatig moet. Het bij elkaar brengen van alle reglementen is een redactionele keuze. Dat geldt ook voor de reglementen van de rekeningcommissie. Hoe dat is gelukt, kan die commissie morgen beoordelen. Het ging de rekeningcommissie over het waarborgen van de onafhankelijkheid en vertrouwelijkheid van de positie van de rekeningcommissie. Dat moet geborgd zijn in de artikelen. De reglementen gaven nog wel wat tegenstrijdige teksten. Nu volgt het college strak te wetgeving. Het voorzitterschap van commissies komt nog aan de orde, dat kan nu of later. Het zou goed zijn nu een punt te zetten achter de technische kant en inhoudelijk te zijner tijd verder te praten. In een reglement kan je niet alles regelen. Als een lid wil opstappen, kan hij dat gewoon doen. Er staat niet in het reglement dat het niet mag.

De heer Ranner is het daar niet mee eens. Een lid kan volgens de tekst alleen opstappen als de rekeningcommissie hem ontslaat.

De voorzitter vervolgt dat het geluidsonderwerp in twee zaken uiteenvalt. Er waren reglementen over telefoons uitzetten, maar de telefoon is tegenwoordig een mini-pc inclusief fototoestel. Nu staat er in het reglement dat degenen die registraties willen maken, media zijn die van buiten komen. Artikel 5.22 slaat op iedereen die zich hier voordoet. Dat wordt als geen probleem beschouwd, tenzij ermee inbreuk wordt gemaakt op de orde van de vergadering. De 'tijdige aankondiging van ontslag' in artikel 3.2.2 sluit niets uit. Wat tijdig is,

is inderdaad de vraag. Die bijzin kan worden geschrapt. Artikel 4.39 is ten aanzien van het vertrouwelijke onderdeel van informatieve VV's zo geformuleerd om buiten de Wob te blijven.

Mevrouw Eekhout vraagt per interruptie of de voorzitter bedoelt dat informatieve VV's, waar ook buitenstaanders en ambtenaren rondlopen, niet ge-wobd kunnen worden.

De voorzitter bevestigt dit. De presentaties die daar worden gegeven, komen uit ambtelijke circuits voort. De codificatie is neergelegd om te regelen dat die niet ge-wobd kunnen worden. De inhoud van de informatie VV's is niet bedoeld om binding met de aanwezigen aan te gaan, er kan geen formele status aan worden gegeven. Ze hebben geen rol in de besluitvorming. Op 17 december 2015 is de gedragscode door de VV vastgesteld. Nu is in het reglement opgenomen dat het door de VV wordt vastgesteld. Verder is vorig jaar de vraag over de integriteit van een hoogheemraad aan de orde gekomen. De ledenverkiezing via partijen is aan het veranderen. Gekoppeld daaraan is de vraag gesteld wat we aan de benoemingskant van de hoogheemraad willen weten. De vraag die loopt, is hoe je kijkt naar de benoeming van een dagelijks bestuurder. Deze vraag is toegeschoven naar de commissie op de geloofsbrieven, net als in de vorige periode. Deze keer is het wel strakker gegaan omdat de maatschappelijke discussie strakker is. Daarnaast is er de wettelijke bepaling over integriteit die is belegd bij de voorzitter, die daarin moet acteren. Nu wordt gesteld dat het goed is om bij een aantal onderwerpen stil te staan die de integriteit van de leden van de VV en hoogheemraden betreffen, maar er is voor gekozen dat op later moment uit te diepen. Vooralsnog zegt de regeling iets over VV-leden. Als de VV alsnog niets wil vastleggen, kan dat. De praktijk zoals die was, is voorgelegd. De VV heeft de discussie over integriteit in de breedte liggen, die kan leiden tot wijziging van de code. Deze wil het college op een ander moment voeren. Als de VV bepaalde taken niet aan de commissie wil geven, kan dat elke dag nog geregeld worden.

De heer Schouffoer merkt per interruptie op dat het verhaal nu inconsistent wordt. De voorzitter begint nu over het neerleggen van afspraken in het reglement van orde die nu ineens toch weer anders geregeld kunnen worden. Maak het reglement toekomstbestendig en laat aan de VV om een goede bestuurscultuur in te voeren. Bekijk structureel of VV-leden al dan niet voorzitter kunnen worden. Laat de achterkamertjescultuur los. Hij wil een reglement van orde dat mogelijk maakt om tussentijds snel te kunnen schakelen als er veranderingen nodig zijn voor een goede bestuurscultuur. De hele vergadering gaat nu over inhoud, terwijl daar niet formeel gelegenheid toe wordt gegeven. Stel dan de hele behandeling even uit, zodat de discussie goed gevoerd kan worden.

De voorzitter vervolgt dat hij gelooft dat dit voorstel van de heer Schouffoer zou leiden tot een rommeltje gedurende een lange periode. Er is gecodificeerd wat er is afgesproken. Daaronder valt het vastleggen van praktijkvoorbeelden en het samenvoegen van reglementen. Hij laat zich niet duwen in een verhaal over achterkamertjes. Er was een discussie over plaatsvervangende leden. Als de VV dat anders wil, hoeft dit reglement daar niet op te wachten. Spreker heeft nu twee inhoudelijke onderwerpen genoteerd.

Mevrouw Eekhout heeft er bezwaar tegen dat de voorzitter steeds de werkgroep Monisme opvoert als een soort orgaan, terwijl wat daar gebeurt heel duister is.

De heer Ranner hoort net dat de werkgroep Monisme door de VVD is ingesteld.

De voorzitter stelt dat het in een democratisch proces altijd aan de VV is om wijzigingen aan te brengen. De tekst die er nu staat, is feitelijk de codificatie.

De heer Van den Berg heeft voorgesteld om de commissie van de geloofsbrieven bij de benoeming van hoogheemraden uit het reglement van orde te schrappen, omdat hier een bredere discussie over nodig is. Het laten staan is vragen om moeilijkheden is. Het blijft anders onduidelijk waar zij aan gaan toetsen en wat de bevoegdheden van de geloofsbrievencommissie zijn. Haal het er nu uit en voer daar later nog eens een goede brede discussie over. Dit ook omdat er eerder al is gevraagd is om een analyse. Het blijkt nergens uit dat dit een reeds bestaande situatie is. Dit staat nergens in huidige codes en reglementen. Geen enkele reden om hier in de recente discussie onduidelijkheid over te laten bestaan.

Mevrouw Eekhout gelooft dat dit weer een reactie uitlokt. Ze doet een ordevoorstel gezien de tijd. De spraakverwarring wordt steeds groter. Voorstel is: schors dit onderwerp nu, hevel het over naar de volgende commissie BOB, niet de werkgroep Monisme, om eerst de procedure van een eventuele wijziging te bespreken en te beoordelen (los van de inhoud) en te beoordelen of wat hier als technisch wordt voorgesteld ook echt technisch is of ook inhoudelijk.

De voorzitter stelt de commissie voor om dit voorstel niet over te nemen. Er zit voor hem geen inhoudelijke argumentatie in. Men zou bovendien gewoon hetzelfde voorstel terugkrijgen, want er hebben al veel VV-leden werk ingestoken en het zal niet kunnen worden gewijzigd. Als het nu niet verdergaat, wordt het voorstel van de agenda afgevoerd.

Mevrouw Koop zou er graag nog een toelichting op geven. De werkgroep Monisme is toch al lang met dit onderwerp bezig. Er blijken nog een hoop vraagpunten en kwesties te zijn. Ze kan wel een hele argumentatie opbouwen, maar er vloeit geen bloed als de behandeling even wordt uitgesteld. Ze steunt het voorstel van de heer Schouffoer.

De heer Nanninga wil nog wel graag zijn tweede termijn hebben. Hij vindt het voorstel nogal radicaal en zonde van reeds geleverde inspanning. Wel steun voor doorschuiven naar volgende vergadering, niet voor acuut stoppen.

De heer De Nooy steunt het voorstel niet.

Mevrouw Dijkshoorn merkt op dat er veel over inhoudelijke zaken is gesproken die in het volgende, inhoudelijke gedeelte hadden thuisgehoord. Ze is het ermee oneens om nu te stoppen met deze discussie in de commissie.

De heer Lont vindt 90% van het voorstel prima. Het is jammer als dat niet meegenomen kan worden. Toch zijn er duidelijke inhoudelijke punten, daarom is het beter om door te schuiven naar de volgende vergadering.

De heer Simon vindt het een aparte discussie. Hij zou het reglement van orde bundelen en alle wijzigingen verwoorden die de werkgroep Monisme heeft verwoord. Dan hoeft de discussie nu niet te worden beëindigd. Hij steunt het ordevoorstel niet.

De heer Schouffoer constateert dat hier erg inhoudelijk wordt gediscussieerd. De meerderheid van de commissie wil in een volgende vergadering doorpraten omdat het voorstel niet goed genoeg is voor besluitvorming. Hij steunt het ordevoorstel van mevrouw Eekhout, maar verbindt daaraan niet de conclusie dat daarmee het hele onderwerp wordt afgevoerd van de agenda. Dat zou de handdoek in de ring gooien zijn. Hij raadt het college aan het onderwerp gewoon de volgende vergadering iets beter voor te bereiden en weer te agenderen.

De heer Van den Berg steunt het ordevoorstel niet. Hij is zijn betoog begonnen door te zeggen dat het goed is om het op te schrijven zoals het nu gebeurt. De behandeling kan nu doorgaan en een aantal principiële discussies kunnen op later moment worden besproken. Hij doet een oproep aan de VV-leden, want hij vond de discussie van vandaag niet erg constructief. Het is allemaal niet zo ingewikkeld als de behandeling tot nu toe doet vermoeden.

De heer Hombergen steunt het ordevoorstel met de connotatie van de heren Schouffoer en Nanninga.

Mevrouw Hilders steunt het voorstel van mevrouw Eekhout niet. De technische zaken zijn een verbetering en moeten worden doorgevoerd. Over de inhoudelijke punten kan worden gepraat. Het enige probleem is dat de inhoudelijke punten betrekking hebben op ongewijzigde teksten. Ze stelt voor het uit elkaar te halen.

De heer Fekkes steunt het voorstel niet.

De voorzitter stelt vast dat het ordevoorstel onvoldoende steun krijgt en vervolgt zijn beantwoording. Hij herkent zich niet in de duistere status die aan de werkgroep Monisme wordt toegekend. De VVD heeft tot voor kort altijd deel van die werkgroep uitgemaakt. Deze werkgroep is geen vaste commissie. Hij werpt dit punt van mevrouw Eekhout ver van zich. Het voorliggende reglement heeft een grote mate van consistentie. Een aantal technische opmerkingen wordt nagelopen en verwerkt in het voorstel naar de VV. De ingezette lijn is om in een proces met de VV het reglement goed te onderbouwen. Daarin is men redelijk geslaagd. Wat betreft de agendacommissie staat nergens dat de agendacommissie een agenda vaststelt. Dat doet niet de dijkgraaf, maar de VV. De opzet qua termijnen is dat er bij duidelijke termijnen ook een disclaimer nodig is. Voor burgers moet het gemakkelijk zijn om kennis te nemen van de stukken. Er staat in dat de leden per loting worden aangewezen. Naar deze tekst wil hij nog wel een keer kijken met de heer Van den Berg, want in het tweede lid staat volgens hem wel dat ze per loting worden aangewezen. Ambtelijke bijstand: er is altijd een plaatsvervangend griffier geweest. De secretaris-directeur heeft een aantal vleugeladjudanten, de griffier aan de VV-kant en de ambtelijk secretaris aan de collegkant. Dit is de opgenomen praktijk.

De heer Schouffoer meldt na twee uur vergaderen dat hij de vergadering moet verlaten.

De voorzitter vervolgt dat de review van de notulen tegenwoordig kan via het audioverslag. Deze wordt integraal beschikbaar gesteld. Zelf leest de dijkgraaf enkel de toezeggingen na, die in het college komen, en daarna de deur uitgaan. Het audioverslag is voor de VV beschikbaar. Het reglement van orde voor het college valt buiten het bestek van dit reglement.

De heer Fekkes verduidelijkt dat het 'reglement van bestuur' enkel in de begripsbepaling staat en nergens in de rest van het reglement. Deze term hoeft dus ook niet in de begripsbepalingen te staan.

De voorzitter vraagt de commissie welke inhoudelijke punten worden genoteerd om te worden uitgewerkt. Deze kunnen ertoe leiden dat er bij de volgende vergadering antwoorden zijn zodat de discussie netjes kan worden afgerond.

Tweede termijn

Mevrouw Koop bedankt de voorzitter voor de behandeling in de eerste termijn. Er is veel gezegd over principiële en praktische zaken. Er is verwezen naar de essentie en aanleiding tot deze wijziging. Actualisering is een continu proces. Ten aanzien van de communicatie tussen DB en AB loopt al een traject in dit huis. Dat is een reden om de behandeling nog even uit te stellen. De verhouding tussen landelijke wetgeving en dit reglement van orde moet worden verhelderd. Spreekster is geen voorstander van *goldplating*. Probeer het zo licht mogelijk te houden. De VV gaat over de naleving. Wat helder geborgd moet worden, is de rol van de rekeningcommissie en de plaats van gemeenschappelijke regelingen en de commissie van geloofsbrieven, geheimhouding en de rol van de dijkgraaf. Deze zaken lijken misschien technisch, maar hebben ook een principieel karakter. De rol van de agendacommissie kan scherper, evenals de omgang met de notulen. Spreekster bedankt voor ruimte voor een volgende behandeling.

De heer Nanninga zegt dat bij 6.3, de agendacommissie, duidelijk taken staan omschreven, maar hoe worden de hoogheemraden hierin betrokken? Als een hoogheemraad een bepaald punt op de agenda wil hebben, kan dat punt wellicht achteloos door de agendacommissie van de agenda worden gehaald. Hoe wordt dit geborgd? In het voorzittersconvent wordt gezegd dat er in vertrouwelijkheid overleg wordt gevoerd. In de agenda wordt gesproken dat het een besloten agenda is. Wat is het verschil tussen vertrouwelijkheid en geheim? Beide zijn dan toch besloten?

Mevrouw Dijkshoorn vraagt of het klopt dat de zin niet doorloopt op pagina 4 van het oplegstuk over het oordeel van de rekeningcommissie en dat D&H niet wordt betrokken. Veel inhoudelijke en technische zaken lopen nu door elkaar. Ongebouwd vindt het feit dat een motie door één lid kan worden ingebracht als deze mondeling wordt ondersteund door twee

andere leden, eigenlijk een inhoudelijk punt. Ze zou discussie willen over de wenselijkheid hiervan. Het is goed dat de reglementen naast elkaar worden gelegd, door er een kolom met wijzigingen bij te zetten. Er is inmiddels bijvoorbeeld geen presentielijst meer, maar er staat in dat deze moet worden ondertekend.

De heer Lont merkt op over het artikel over de informatieve VV dat er een keer een incident was omdat mensen die geen eed hadden afgelegd de zaal moesten verlaten. Dit is een punt om te regelen.

De heer Van Adrichem geeft mee dat mevrouw Eekhout veel werk heeft gemaakt van het stuk met het doel het te verbeteren. Hij betreurt ten eerste dat hier niet veel mee gedaan wordt. Hij vindt dat de voorzitter niet de juiste omgangsvorm betracht. Hij geeft mee dat vertrouwelijkheid een omgangsvorm is en geheimhouding heeft echt een formele status. Vertrouwelijkheid dus niet.

De heer Simon zou dit stuk zelf willen behandelen als een technische wijziging zonder inhoudelijke discussie. Als het voorstel de komende VV wordt gepresenteerd, zou hij het willen opschonen naar afgesproken beleid, dus zonder veranderingen ten aanzien van het loten van de geloofsbrievencommissie.

De heer Van den Berg adviseert om de bepaling over de betrokkenheid van de commissie voor de geloofsbrieven bij de installatie van hoogheemraden uit het reglement van orde te halen. Een VV-lid als voorzitter mag van hem in het reglement van orde, maar dit punt mag er voor hem ook pas later bij als er een principiële discussie wordt gevoerd.

De heer Hombergen vindt het goed om onderscheid te maken tussen technische veranderingen en de codificatie van het geheel. Hij heeft aandacht gevraagd voor de taken en positie van de geloofsbrievencommissie, die er nu niet goed instaan. Hij stelt voor dat het college de codificatie nog even scheidt van de inhoudelijke punten.

Mevrouw Hilders zou de technische punten ook apart willen houden van de inhoudelijke. Inhoudelijk vindt ze de gedragscode, de taken van de geloofsbrievencommissie, de gemeenschappelijke regelingen, rapporteurschap en het voorzitten van de commissie. Eenvoudiger zijn zaken als een toelichting op geheimhouding en de rol van de agendacommissie. Over de inhoudelijke zaken wil ze later nog praten.

De heer Fekkes kan zich erin vinden de inhoudelijke punten een volgende keer te bespreken. Intrekking van artikel 7.1 betekent ook dat de besluiten in de verordening van de commissie voor de geloofsbrieven worden ingetrokken. Dat zou dan technisch wel geregeld moeten worden in een overgangsregeling. Verder is hij akkoord.

Beantwoording

De voorzitter zegt toe dat alle vragen en opmerkingen over de artikelen die gemaakt zijn door de fracties, zullen worden opgesomd met commentaar erbij. Zo kunnen ze dan mee in de discussie over de inhoudelijke punten. Over artikel 4.9 over de agendacommissie: hier staat in hoe de adviezen van de commissies worden vastgesteld. Hier staat in dat er adviezen worden vastgesteld ten aanzien de stukken, waarmee de dakpanconstructie sluitend is gemaakt.

De heer Nanninga vraagt per interruptie hoe de hoogheemraden daar dan over worden gebriefd. De voorzitter antwoordt dat je ervan uit moet gaan dat de agendacommissie dat zorgvuldig doet, al is er geen tijd om daar weer van af te wijken. Als er onenigheid over ontstaat, komt het terug in de VV. Er is slechts één keer een probleem mee geweest en toen is het langs die weg hersteld. De positie van de hoogheemraad bestaat niet in dat reglement. Wijzigingen en de inwerkingstelling daarvan worden nog nagekeken. De opmerkingen komen in de volgende vergadering van de rekeningcommissie in april aan de orde.

Het reglement van Orde wordt opnieuw geagendeerd in de commissie BOB van 24 april, waarin een reactie wordt gegeven op de vragen/opmerkingen.

02. Bestuurlijke P&C-cyclus 2018

De heer Fekkes gaat akkoord zonder opmerkingen.

Mevrouw Hilders gaat akkoord.

De heer Hombergen vraagt of de rekeningcommissie wel voldoende tijd heeft om tot een goed afgewogen oordeel te kunnen komen. In november is er in commissie BOB afgesproken om de beleidsnotitie risicomanagement mee te nemen in de planning- & controlcyclus. Dit onderwerp is nog niet terug te vinden in deze notitie, terwijl dat wel was toegezegd. De najaarsbrief kwam vorig jaar qua planning als mosterd na de maaltijd. Hopelijk gaat dat nu beter. De inhoudelijke behandeling van het Waterbeheerplan kan beter in de cyclus van 2018 behandeld worden, evenals de financiële stresstest.

De heer Van den Berg vraagt of de vormgeving van de planning identiek is aan die van 2017. De functie van de najaarsbrief is twijfelachtig als hij in december 2018 pas aan de orde komt. Dan kan de VV er niet meer op bijsturen. De vraag is of de najaarsbrief naar voren kan worden gehaald.

De heer Simon weet dat geen enkele planning in beton is gegoten. Van belang is de positie van de najaarsbrief. Dat hier geen beleidswijziging uit voortkomt, neemt niet weg dat het een waardevol onderdeel is van de bestuurlijke cyclus, die bespreking verdient.

Mevrouw Eekhout vindt de planning inhoudelijk goed. Ze vraagt naar de tekst van het voorstel, waar ze leest dat het college met de agenda instemt waarna het ter vaststelling naar de VV gaat. Ze wijst erop dat dit onderdeel nog technisch omgebouwd moet worden naar een VV-voorstel.

De heer Lont sluit zich aan bij wat eerder is gezegd over de najaarsbrief, maar gaat verder akkoord.

De heer De Nooy is tevreden met de planning.

De heer Nanninga gaat akkoord met het voorstel en het voorstel van de heer Van den Berg.

Mevrouw Koop vindt het aantal controlemomenten per jaar wat hoog. Het risicomanagement is weliswaar een belangrijk onderdeel van de vergadercyclus, maar daarmee maakt het nog niet per se deel van de planning- & controlcyclus uit. Ze zou de cyclus graag wat willen vereenvoudigen.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits verwijst naar een eerder voorstel om de najaarsbrief weg te laten. De VV heeft vervolgens toch gevraagd er nog wel een te behandelen en er ook weer wat meer invulling aan te geven. Hij is bereid om de VV in de periode november/december te informeren over de financiële stand van zaken.

De heer Van den Berg merkt per interruptie op dat in het voorstel staat dat de najaarsbrief pas in december in de commissie komt. Als november ook haalbaar is, ziet hij liever dat de najaarsbrief een vergadering eerder wordt behandeld. Dat zou moeten kunnen.

Hoogheemraad Smits zegt toe te willen proberen de najaarsbrief eerder te agenderen. De conceptjaarrekening wordt al in een vroeg stadium aan de rekeningcommissie ter beschikking gesteld, zodat zij tot een volragen oordeel kan komen. Het risicomanagement komt terug in een de volgende rapportage met de stand van zaken. De stresstest komt hier in de commissie aan de orde. De tekst van het voorstel zal nog worden geredigeerd.

De planning wordt als hamerstuk naar de VV doorgeleid.

03. Normenkader en controleplan 2018

De heer Ranner zou graag het oordeel van de accountant krijgen over de inhoud van het risicomanagement ten aanzien van het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit, die op gespannen voet staan met de nota die door de VV is aangenomen.

De heer Lont vraagt waarom het wagenpark voortaan alleen incidenteel wordt geaudit. In het normenkader zou aanvullend verwezen kunnen worden naar EU-verdragen, naast enkel de staatssteunchecklist. Hij mist de implementatierichtlijn c.g. ruimtelijke informatie. In 2018 is de Wet minimumloon en vakantiebijslag aangepast. Sindsdien geldt het minimumloon ook voor mensen die een arbeidsverhouding van overeenkomst van opdracht hebben en niet uit beroep of bedrijf handelen. Heeft dat nog gevolgen voor het dijkleger?

Mevrouw Eekhout sluit zich aan bij de vraag over het wagenpark.

Mevrouw Ammerlaan vraagt eveneens naar het wagenpark. Ze zou meer willen specificeren wanneer er 'naar behoefte' wordt geaudit.

De heer Van Kasteren is benieuwd in hoeverre het waterschap ambities heeft om horizontaal toezicht op de bedrijfsvoering in te voeren. Er is al een aantal waterschappen dat dit heeft ingevoerd. Ten tweede vraagt hij naar de ambities met het in-control-statement.

De heer Van den Berg vraagt wat er ten aanzien van het in-control-statement in de pijplijn zit.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits antwoordt dat hij met de accountant over het risicomanagement heeft gesproken. De heer Jansen zal hier verder op ingaan. Interne controle van het wagenpark vindt eens in de drie jaar plaats. Er wordt met name gekeken of de omvang van het wagenpark voldoende is voor de dagelijkse werkzaamheden van de medewerkers. In het jaarlijks verslag van de accountant wordt ingegaan op het in-control-statement, waaruit blijkt dat Delfland wel degelijk in control is.

De heer Janssen vult aan dat er niet meegegaan is in het horizontaal toezicht van de belastingdienst, omdat dit onvoldoende werkt. In relatie tot het in-control-statement wordt dit jaar nog een aantal plannen voorbereid. Delfland komt met een plan van aanpak in de eerste helft van dit jaar. In verband met het risicomanagement is in de beginfase contact geweest met de accountant en er zal verder afstemming plaatsvinden. Niet alle EU-verdragen worden uitputtend opgesomd, omdat er in wetgeving veel van is opgenomen. Het minimumjeugdloon wordt hier niet expliciet in meegenomen, enkel datgene wat nadrukkelijk van toepassing is komt in de tekst.

Het stuk wordt als hamerstuk doorgeleid naar de VV.

04. Beleidsvisie MVI

De heer Hombergen vindt maatschappelijk verantwoord inkopen een belangrijk thema voor de waterschappen en steunt deze eerste aanzet. Er moeten nog wel een aantal dingen gebeuren. Zo wordt er in de visie gesteld dat er geen financiële consequenties zijn. Dat lijkt spreker onwaarschijnlijk. Hij kan zich wel voorstellen dat er een bandbreedte wordt afgesproken van maximaal 5% extra kosten. Het is goed dat Delfland een aantal speerpunten heeft genoemd. Social return on investment vindt hij een belangrijk onderwerp. Het lijkt hem redelijk om minstens 20 tot 25 mensen met afstand tot de arbeidsmarkt binnen te halen en hij hoopt komend jaar te horen dat dit gelukt is.

De heer Van den Berg vraagt wat de financiële consequenties zijn, want het lijkt hem merkwaardig dat deze er niet zijn.

Mevrouw Govers sluit zich aan bij de eerdere vragen en vraagt aanvullend hoe de organisatie gaat zorgen dat het niet bij een visie op papier blijft.

De heer Simon vindt het jammer dat de vorige sprekers het allemaal over financiën hebben. Voor hem is duurzaamheid van groot belang. Hij hoort de anderen ook niet over dieren, dat vindt hij al helemaal jammer.

De heer Hombergen merkt per interruptie op dat er in het stuk staat dat er geen financiële consequenties zijn. Die stelling vraagt erom bevraagd te worden. Hij vraagt de heer Simon naar zijn bandbreedte.

De heer Simon vindt dat de bandbreedte op zich wel een discussie verdient, maar het spijt hem dat het onderwerp vooral als een financiële kwestie wordt gezien.

Mevrouw Govers licht toe dat de vraag naar het kostenaspect ook voor haar niet betekent dat kosten maken erg zou zijn voor dit onderwerp.

De heer Van Adrichem vond dit een leuk stuk om te lezen. Er is in aangegeven hoe Delfland het deed en hoe Delfland het gaat doen. Hij vraagt om specifiek bij de aanbestedingen te gaan kijken naar de social return, zonder een concurrent te worden van de minister van sociale zaken.

De heer Lont vindt het fijn dat dit stuk er ligt en maakt zijn complimenten.

Mevrouw Ammerlaan sluit zich aan bij de vraag naar de financiële consequenties, maar ook bij de opmerking van de heer Simon dat het een principiële kwestie is. Van het stukje over bewustwording en communicatie had ze wat meer verwacht. Ze vraagt hoe de rapportage naar de VV zal plaatsvinden: wordt de VV aan de hand van prestatie-indicatoren ingelicht?

De heer De Nooy is tevreden dat het inkoopbeleid is aangepast naar duurzaam inkopen.

De heer Nanninga is verguld met het stuk, al dacht hij dat het altijd al zo was. Hij vraagt waarom de grens van 50.000 euro nou precies is opgenomen. Hij zou dit bedrag gewoon uit de besluitvorming halen. Als er tekorten ontstaan, kan het college altijd bij de VV terugkomen.

Mevrouw Koop vindt het stuk helder en leuk. Ook zij vroeg zich af waarom de grens van 50.000 euro er is. Ze gaat akkoord met het stuk.

De heer Fekkes wenst het college succes met de uitvoering. De bedoeling van de opmerking van de Partij voor de Dieren ontgaat hem, hij meende tot dusver dat het waterschap geen dieren inkocht.

Beantwoording

De voorzitter stelt zich voor dat er bij de kadernota 2019 een prestatie-indicator wordt opgenomen. Als er geen financiële gevolgen zijn, betekent dit dat de meerkosten binnen de begroting moeten worden opgevangen. Dat betekent niet dat het niets mag kosten. In het stuk komt te staan dat er in de kadernota afwijkingen zullen worden gemeld. Dieren vormen geen apart criterium. Natuurlijk is nuchterheid geboden en zal Delfland de eigen hand niet overspelen. Rapporteren kan via de jaarrekening. De grens van 50.000 euro staat erin om de praktische kant te borgen. Het heeft ook te maken met de grenzen bij aanbestedingen. Dit betekent niet dat alles uit de beleidsnota meteen wordt losgelaten.

Tweede termijn

De heer Hombergen ziet uit naar de KPI voor social return. Hij vraagt of er meer gebruik gemaakt zal worden van materialen uit de directe omgeving. Zo vraagt hij zich af wat er gebeurt als er weer verbouwd gaat worden en er weer stenen uit Egypte gebruikt gaan worden.

De heer Van Adrichem vraagt wat de voorzitter vond van het idee om de social return apart op te nemen in de aanbestedingen.

De heer Van der Valk antwoordt dat er per aanbesteding naar zal worden bekeken hoe dit beoordeeld kan worden en wat de mogelijkheden zijn.

Mevrouw Ammerlaan meent dat er hoe dan ook naar deze beleidsvisie zal worden teruggegrepen en vraagt hoe de rapportage dan in zijn werk gaat.

De voorzitter antwoordt dat de organisatie gewoon het jaarrekeningproces ingaat, daar komt de rapportage in terug richting de VV.

Het stuk wordt als hamerstuk doorgeleid naar de VV.

05. Balansverkorting: exploitatie en kasstroom meer in lijn

Eerste termijn

De heer Fekkes gaat akkoord.

Mevrouw Hilders gaat akkoord.

De heer Ranner merkt op dat een balansverkorting niet vaak voorkomt en meestal wordt gebruikt om middelen vrij te krijgen. Hier gaat het om een grotere transparantie en dat is lovenswaardig. Technisch gezien vraagt hij aandacht voor de afschaffing van de bouwrente. De vraag is hoe dit zich in de cijfers vertaalt. Ten tweede is besloten om het Hoogwaterbeschermingsprogramma in de balansverkorting te betrekken. Gaat dit ook gebeuren met de financiële relaties met andere overheden?

De heer Van den Berg is het eens met het voorstel. Hij stelt vast dat deze exercitie een kwestie van presentatie is, want er ontstaat niet meer ruimte op de balans. Er is echter wel een effect op de exploitatiesaldi, want de lasten worden naar voren gehaald, waardoor deze gedekt worden uit de reserves. Dat roept de vraag op naar de relatie met de tarieven. De tarieven worden beschouwd als een gegeven, terwijl de exploitatiesaldi normaalgesproken in relatie met de tarieven worden beschouwd. Uitnamen uit reserves bouw je normaalgesproken weer op, maar hier is al vaker gediscussieerd over de vraag wat een goed weerstandsvermogen zou zijn. De vraag is dan of het nodig is om dit weer op te bouwen tot een bepaald niveau. Als dat niet zo is, kan het waterschap eventueel toe met lagere tarieven. Spreker vraagt of deze vraag is afgewogen naar de noodzaak om het weerstandsvermogen weer op niveau te brengen.

Mevrouw Govers vraagt wat het advies van de rekeningcommissie is.

De heer Simon vindt het een mooi voorstel.

Mevrouw Eekhout verzoekt om de tekst wat helderder te maken over de status van de goedkeuring van de rekeningcommissie – dat het enkel gaat om goedkeuring op persoonlijke titel en niet collectief – en de bijbehorende tekst en tabellen. Daarbij merkt ze ten aanzien van de dekking op dat de watersysteemreserve relatief zwaar wordt belast ten opzichte van de zuivering. Er was ook een andere methodiek mogelijk geweest: namelijk werken naar rato van de immateriële activa die worden geboekt. Dan zou de verhouding ongeveer 33 op 50 voor de zuivering zijn en 22 voor het systeem. Spreekster wil weten waarom die keuze niet gemaakt is, want er moet ook gedacht worden aan de overschotten bij de jaarrekening. Spreekster maakt hier op dit moment geen probleem van. Mogelijk is dit ook aan de volgende VV. Niettemin zou een toelichting gewenst zijn in het stuk.

De heer Fekkes vraagt per interruptie wat mevrouw Eekhout bedoelt met het onderscheid tussen het advies op persoonlijke titel dan wel namens de voltallige rekeningcommissie. Mevrouw Eekhout antwoordt dat dit hetzelfde is als met de kwestie van de Harnaschpolder. Dit is in lijn met de adviezen van de rekeningcommissie zoals zij die altijd heeft gegeven. Het is iets anders dan de werkgroep monisme. De heer Fekkes begrijpt dit antwoord niet.

De heer Lont is het eens met het voorstel.

Mevrouw Dijkshoorn is blij met het voorstel. In de rekeningcommissie is het voorstel goed doorgesproken. Zij is benieuwd naar de beloofde tekstuele aanpassingen. De belangrijkste vraag was of het goed gaat uitpakken met de reserve als er een negatief exploitatieresultaat zou blijken te ontstaan.

De heer Van Kasteren steunt het voorstel. Voor een goede onderbouwing stelt hij alleen voor om de manier van dekking duidelijk in de notitie toe te lichten en te motiveren. Dat kan goed met behulp van grafieken voor aflossingscapaciteit en vermogenspositie.

De heer Nanninga vindt de exercitie van vandaag vooral technisch. Hij vraagt wanneer er volgens de heer Van den Berg discussie gevoerd zou moeten worden in relatie tot de tarieven.

Mevrouw Koop gaat akkoord met het voorstel.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits antwoordt dat deze route is gekozen op basis van suggesties van de rekeningcommissie. Er is gekozen voor verduidelijking in de vorm van voetnoten, die nog worden toegevoegd aan het voorstel dat naar de VV komt. Opmerkingen gerelateerd aan de tarieven komen uit het coalitieakkoord en het amendement van Van Kretschmar. Dit is op dit moment een gegeven. Met de tarieven wordt een bepaald bedrag opgehaald, waarmee het waterschap probeert om de reserves op te voeren. Ze zijn bedoeld om leningen af te lossen. Dit is een reserve niet-vervreemdbaar vermogen geworden, dat bedoeld is om in 2023 schulden mee af te lossen. Er kan worden geleend om de balansverkortings te financieren. Het kan dat dit bedrag aan balansverkortings te groot is ten opzichte van het reservebedrag. Daarom wordt geleend uit de reserve watersysteem en waterzuivering. Deze bedragen verhouden zich volgens een bepaald percentage tot elkaar. Het bedrag wordt bij een positief resultaat in dezelfde verhouding teruggebracht naar de reserve watersysteem en waterzuivering. Die reserves worden in dezelfde verhouding teruggeleverd en gaan uiteindelijk naar de reserve niet-vervreemdbaar. In tabel 3 is te zien hoe de aflossing tot 2023 verloopt en dat Delfland in 2030 gemakkelijk aan haar verplichtingen kan voldoen als het zo doorgaat. Het is altijd al een wens geweest van de AWP om de betaling van het hoogwaterbeschermingsprogramma in één keer te nemen. Daar wordt nu aan tegemoetgekomen. De bijdrage van de gemeente is erin verdisconteerd. Er is al toegezegd om een aantal tekstuele verbeteringen aan te brengen, zoals die verduidelijkingen in de voetnoten.

De heer Esvelt vult aan dat bouwrente wordt toegerekend aan projecten die Delfland zelf doet en die nog niet zijn afgesloten. De rekenrente van 3,5 % wordt bij afsluiting meegeactiveerd en afgeschreven. Daardoor ontstaat er een verschil tussen werkelijke uitgaven en kosten op een later moment.

Tweede termijn

De heer Ranner stelt vast dat er een financieel voordeel aan zit als de bouwrente anders verrekend wordt en wil weten hoe de bouwrente wordt verwerkt in deze staat. Ook wil hij graag weten wat er gebeurd is met het bedrag aan immateriële vaste activa van 24 miljoen in de jaarrekening van vorig jaar ten opzichte van het bedrag in deze notitie.

De heer Van den Berg pleit er niet voor om een tariefdiscussie bij dit onderwerp te betrekken. In de volgende bestuursperiode lijkt het hem wel interessant de ontwikkeling in exploitatiesaldi in relatie te beschouwen tot het weerstandsvermogen. De heer Nanninga is tevreden met deze toelichting.

Mevrouw Eekhout vraagt nog een toelichting naar aanleiding van haar opmerking over de verhouding tussen zuivering en de dekking van de afboeking.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits wil schriftelijk terugkomen op het bedrag dat genoemd wordt door de heer Ranner. In antwoord op de vraag van mevrouw Eekhout wijst hij op de tabellen 18 en 19 in het voorstel. Daarin is te zien dat de verhoudingen in 2019 weer hetzelfde zijn als ze waren. Het loopt rond, mits er voldoende is om het aan te zuiveren, wat wel de aanname is.

Het stuk wordt als hamerstuk doorgeleid naar de VV.

06. Archiefverordening Delfland 2018

Eerste termijn

Mevrouw Ammerlaan vraagt zich af of hier nog een delegatiebesluit voor moet worden aangepast.

De heer Lont merkt op dat de verordening in artikelen 5, 6 en 7 een grote vrijblijvendheid ademen ten aanzien van het benoemen van een waterschapsarchivaris. In de Archiefwet gaat het niet om een waterschapsarchivaris, die aan de kwaliteitseisen voldoen. Alleen als die niet beschikbaar is, zijn er back-ups mogelijk. Graag zou hij dit meer omdraaien in de verordening: er is een waterschapsarchivaris, tenzij hij is geschorst of ontslagen. Pas in dat geval vangt de secretaris-directeur het op. Tenslotte wil hij graag verduidelijking van de bepaling over de datum van inwerkingtreding.

Mevrouw Eekhout merkt op dat de bewaarplaats op zich prima gedelegeerd kan worden. Omdat het om een expliciet besluit gaat, vindt ze echter dat dit ook in het dictum moet staan.

De heer Simon vraagt waar het archief zich nu bevindt na de verbouwing en of er nog problemen zijn met zilvervisjes. Hij zou het archief graag een keer bezoeken.

De heer Hombergen ondersteunt het pleidooi van de heer Simon, omdat Delfland een rijk archief heeft dat de moeite van het aanschouwen waard is. Hij vraagt aan de dijkgraaf waar het archief zich bevindt. Het zou namelijk een majeure beslissing zijn om het archief in de Harnaschpolder onder te brengen, als dat gebeurt, zou hij daar graag bij betrokken zijn.

Beantwoording

De voorzitter bevestigt dat het om actualisering en aanpassing aan de wetgeving gaat. Het is een goed idee om een dictum mee te nemen over de delegatie en in de toelichting. Hij zal navragen of er iets moet gebeuren met de vragen van de heer Lont. Het archief is tijdelijk gehuisvest in het depot in de Harnaschpolder. Het is in goede staat en interessant om te bezoeken. Ontsluiting is nu beter dan ooit, ook digitaal. Te zijner tijd zal het college de VV weer verder informeren.

Tweede termijn

Mevrouw Ammerlaan wilde nog weten of het delegatiebesluit moet worden aangepast en of de regeling informatiebeheer meer een interne werkinstructie is. De voorzitter antwoordt dat de vorige verordening vervalt. De huidige regeling valt hier feitelijk onder.

De heer Hombergen gelooft dat het Plakkaat van Verlatinghe van de week het pronkstuk van Nederland is geworden. Hij is benieuwd naar de pronkstukken in dit archief. Hij vraagt om een

toezegging dat de VV wordt geïnformeerd over een nieuwe plaats voor het archief. De voorzitter antwoordt dat als men het archief snel wil zien, dit mogelijk is via de site. Voor een fysiek bezoek moet iets georganiseerd worden. Over de locatie wordt de VV geïnformeerd.

De heer Lont hoopt dat de Archiefverordening de geest van de wet ademt dat de waterschapsarchivaris een belangrijke figuur is, dat hij een steviger positie krijgt. De voorzitter wil navragen of dat moet. Dat zal worden toegelicht in de tekst.

Het stuk wordt als hamerstuk doorgeleid naar de VV.

07. Vernieuwen toegangspoort De Groote Lucht

De heer Fekkes vindt de kosten voor een hek dat open en dicht gaat wel erg hoog. Hij stemt er wel mee in.

De heer Hombergen is benieuwd hoe invulling wordt gegeven aan gebruik van lokale producten.

De heer Simon vraagt of het hek wordt geplaatst naar aanleiding van het bezoek van de heer Hombergen.

De heer Van Adrichem vindt bijeenkomsten organiseren om ontevreden medewerkers te voorkomen, overdreven overkomen. Hij vindt dat een memo voldoende moet zijn. Hij vraagt of er ook een extra medewerker bij komt.

De heer Lont vraagt of er op andere locaties soortgelijke problemen zijn.

De heer Hombergen vraagt hoe het toegangsbeleid op alle locaties is.

Mevrouw Dijkshoorn heeft zorgen om de borging van de receptie. Aandachtspunt is dat hulpdiensten toegangsmogelijkheid hebben. Hoe wordt dat bij Delfland ingevuld?

De heer Nanninga heeft samen met de heer Hombergen al eerder gepleit voor een oplossing voor de 'DDR-slagboom' hier op het terrein. Het zou mooi zijn als deze slagboom meteen naar De Groote Lucht verplaatst zou worden.

Mevrouw Koop vraagt hoe groot het probleem werkelijk is en wat er gebeurt als er een keer iemand meeglipt.

Beantwoording

De voorzitter antwoordt dat het laatste punt het meest principiële is. Het begint met aansprakelijkheid voor als er bijvoorbeeld iemand in een tank valt. Er zijn grote risico's aanwezig op het terrein. De wereld is bovendien niet meer zoals die was. Beveiliging van deze locatie is een belangrijk item. Medewerkers moeten ook weten wie er binnen is voor als er een calamiteit is. Er zal zoveel mogelijk van sloophout gebruik worden gemaakt en worden gerecycled. De veiligheid is aangeroerd rond het nieuwe jaar. Het waterschap zit aan eisen vast qua scheiding van functies en dat heeft te maken met mensen die er werken voor de zuivering, die het bezoeken en regels voor bijvoorbeeld laarzen dragen. Dit is nu de eerste fase: zorgen dat er geen onbevoegden op het terrein komen. De scherpste ten aanzien van de medewerkers moet er nog ingebracht worden, want dat het tot dusver goed gaat is geen alibi om niets te doen. Het vergt aandacht om te voorkomen dat er iets misgaat. Daar is de secretaris-directeur mee aan de gang gegaan.

De heer Hombergen vraagt een toezegging om nog eens goed stil te staan bij het toegangsbeleid. De voorzitter stelt dat de vraag nu vooral is wat er precies zou moeten worden gedaan voor de veiligheid. Die discussie loopt.

Het stuk wordt als hamerstuk doorgeleid naar de VV.

4. H. Hamerstukken

5. Ingekomen stukken

01. Aanpak motie doorlichting kosten watersysteem

Eerste termijn

De heer Hombergen vindt de aanpak helder, maar vraagt met welke opdracht het adviesbureau op pad is gestuurd en of die opdracht aan het dossier kan worden toegevoegd.

Mevrouw Govers heeft gezien dat het stuk erg vanuit besparing is ingestoken, maar zou zelf liever werken vanuit de doelen. Ze vraagt ook wat de bewoners krijgen voor het geld dat ze jaarlijks aan het waterschap betalen en hoe de lasten zich hier verhouden tot die bij andere waterschappen.

Mevrouw Eekhout licht toe dat haar doel met de motie was om zoveel mogelijk uit het budget te halen. Ze is blij met de collegereactie en heeft geen behoefte aan het inzien van de opdracht aan de extern adviseur, dat vindt ze een collegeaangelegenheid.

Mevrouw Dijkshoorn meent bij de planning dat er 'begin januari 2018' zou moeten staan in plaats van '2017'. Ze vraagt hoe de VV wordt geconsulteerd ten aanzien van de benodigde go/no go.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits antwoordt dat er een duidelijke motie ligt die zal worden uitgevoerd. Met informeel overleg kunnen heel veel problemen worden opgelost en voorkomen. Inzage in de opdracht kan bij een kopje koffie. Elk stuk van het college wordt bovendien gepubliceerd als het openbaar is. Dat geldt ook voor dit stuk.

Mevrouw Dijkshoorn wijst er per interruptie op dat deze stukken allang niet meer op internet staan. De voorzitter zegt toe dat dit nog een keer wordt gecheckt.

De heer Smits vervolgt dat de kostentoedelingsverordening eens in de paar jaar wordt vastgesteld. Deze verordening is beschikbaar voor de VV. Daaruit blijkt dat de tarieven in Delfland de allerhoogste van heel Nederland zijn. De wens van het college is om deze omlaag te brengen. Mevrouw Dijkshoorn heeft gelijk met haar correctie. De VV wordt geïnformeerd als er wordt gestart.

De aanpak wordt voor kennisgeving aangenomen.

02. Brief aan VV Onderzoek doorbreken vertrouwelijkheid in integriteitskwestie m.b.t. informatieplicht ter zake van de Duivenvoordecorridor
03. Verkenning tijdelijke waterkeringen ten behoeve van de calamiteitenorganisatie

De heer Hombergen steunt de verkenning inhoudelijk. Het is een goede toevoeging om calamiteiten te bestrijden. Hij zoekt nog steeds naar een kaartje waarop alle compartimenteringskeringen van het hele gebied worden getoond. Op pagina 4 wordt gesproken over de calamiteitenorganisatie en verschillende scenario's die nog uitgewerkt moeten worden. Wanneer komt het totaal onderbouwde besluit? Op pagina 34 wordt gesproken over waakvlamovereenkomsten, te gebruiken voor als snel materiaal van een aannemer nodig is. Hiermee gaat het in de praktijk weleens mis, zoals bij Graven is gebeurd. Aan het einde van pagina 36 staat een zin die zorgen baart, over het feit dat er op dit moment onvoldoende calamiteitenvoorzieningen beschikbaar zijn.

Beantwoording

De voorzitter antwoordt dat de inzet van tijdelijke keringen in calamiteitensituaties nu aan de orde is. De waakvlamovereenkomst is niet nuttig als hij niet werkt, dus de waarschuwing daarover wordt met dank ontvangen. Het kaartje kan via de commissie SVW worden toegezonden. De scenario's zullen er rond de zomer wel liggen. Er zijn plekken waar de polder over kan lopen. Dat moet in beleid zijn verankerd. De discussie daarover loopt en zal in drie maanden uitgewerkt zijn.

De heer Nanninga vraagt hoe het verdere traject eruitziet. De voorzitter antwoordt dat er nu in het kader van het groot onderhoudsprogramma risico's in beeld worden gebracht. In deel twee wordt gekeken hoe het aan de calamiteitenkant wordt ingebouwd. Daarachter hangt de vraag of Delfland de voorzieningen zelf in opslag moet hebben, of dat ze via een waakvlamovereenkomst worden aangereden. Wat nu voorligt, is het meest actuele. Het tweede deel is voor de zomer klaar.

Mevrouw Ammerlaan begrijpt dat er nog een fase na deze komt. Ze mist nu in het stuk nog dat er ook naar buiten de organisatie wordt gekeken, naar hoe er vervolgens met overlast wordt omgegaan en of er sprake zal zijn van schadecompensatie. De voorzitter antwoordt dat het laatste niet in dit stuk aan de orde is, want hier gaat het enkel om wat te doen met de technieken die er nu zijn. Dat dit resulteert in minder schade is wel de veronderstelling.

De heer Hombergen kan zich voorstellen dat Delfland een grootschalige calamiteit niet alleen aankan, maar hoopt dat een tijdelijke kering een domino-effect kan voorkomen. Hij ziet graag dat dit besef dieper verankerd raakt. De voorzitter antwoordt bevestigend.

6. Rondvraag en sluiting

De heer Simon verbaast zich erover dat er geen notulist aanwezig is. De voorzitter verklaart dat hij niet heeft begrepen waar de notulist is gebleven. Gelukkig is de band meegelopen en maakt ook de secretaris de noodzakelijke notities.

Mevrouw Dijkshoorn verzoekt om een aantal aanvullende voorbeelden in het advies voor toerekening naar Ongebouwd voor de CAB. Ze ontvangt graag voor 9 februari een berekening, zodat Ongebouwd een reactie naar de CAB kan sturen.

De heer Smits heeft al laten weten dat er is uitgegaan van maximale varianten in de berekeningen. De berekening is tentatief, want de VV besluit zelf over de hoogte van de tarieven. De berekening kan niet voor 9 februari worden toegezegd, maar komt zo snel mogelijk.

De heer Hombergen haakt in op het CAB-advies, dat verstreckende gevolgen heeft. Graag ziet hij dat de VV hier nauwer bij betrokken wordt, want er staat heel wat op het spel. Hoogheemraad Smits antwoordt dat het advies voor de CAB nog voor de kerst aan iedereen is toegezonden. De CAB verwerkt de adviezen en er is een extra informatieve VV gepland. De financiële consequenties worden daarin meegenomen en uiteindelijk wordt door het college een stuk vastgesteld en in de VV voorgelegd voor de algemene Unie van Waterschappen.

De heer Hombergen adviseert om tempo te maken om alle ondersteunende argumenten te mobiliseren.

De voorzitter sluit de vergadering om 13.10 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Bestuur, Organisatie en Bedrijfsvoering d.d. 24 april 2018.

De voorzitter,

De secretaris,

dhr. mr. M.A.P. van Haersma Buma, dijkgraaf

mevr. mr. A.J. Buisman